

Tiedonkeruumenetelmät

- Hakemus/cv
- Todistukset
- Suositteijat
- Haastattelut
- Testit

Haastattelun runko

- ⌘ Koulutus ja kurssit
- ⌘ Jatko-opintosuunnitelmat
- ⌘ Aiempi työkokemus
- ⌘ Nykyinen työpaikka
- ⌘ Hakemisen perusteet / muut haut
- ⌘ Minäkuva
- ⌘ Perhesuhteet ja vapaa-aika

HAASTATTELU

- ⌘ Haastattelu on keskustelu, jolla on etukäteen määrätty tarkoitus

Koulutus ja kurssit

- ⌘ sisältö, laajuus ja ajallinen kesto
- ⌘ sopivuus ajateltuun työhön nähden
- ⌘ miksi valitsi?
- ⌘ miten menestyi?
- ⌘ mistä aineista piti eniten/vähiten ja miksi?
- ⌘ mahdolliset keskeytykset ja niiden syyt

Työmenestyksen ennustaminen

- ⌘ Aiemman työkokemuksen laatu
- ⌘ Aiempien työsuhteiden kesto
- ⌘ Urakehitys
- ⌘ Ikäkausi
- ⌘ Perhesuhteet
- ⌘ Harrastukset
- ⌘ 'Pakoreaktiot'

Jatko-opintosuunnitelmat

- ⌘ onko niitä?
- ⌘ millaiset ja miksi?
- ⌘ mihin pyrkii jatko-opiskelulla?

Aiempi työkokemus

- ⌘ ajallinen kesto
- ⌘ päätehtävät, vastualueet
- ⌘ miten pärjännyt, tulokset?
- ⌘ miten viihtynyt, työilmapiiri, suhteet työtovereihin, esimiehiin ja asiakkaisiin?
- ⌘ mistä pitänyt ja mikä harmittanut työssä?
- ⌘ miksi vaihtanut työpaikkaa?

Minäkuva

- ⌘ omat hyvät puolet ajatellen tehtävää
- ⌘ omat huonot puolet ajatellen tehtävää
- ⌘ missä piirteissä haluaisi kehittyä

Nykyinen työpaikka

- ⌘ kauanko ollut, miten viihtynyt?
- ⌘ vastualueet, tehtävien sisältö, ajankäyttö?
- ⌘ mistä pitänyt, mistä ei ja miksi?
- ⌘ tulokset, aikaansaannokset, tavoitteet
- ⌘ suhteet työtovereihin, esimieheen ja muihin
- ⌘ nykyinen ansiotaso ja irtisanomisaika
- ⌘ miksi lähdössä, mitä jää kaipaamaan

Perhesuhteet ja vapaa-aika

- ⌘ kotitausta, lapsuus
- ⌘ varusmiespalvelus, arvo, kelpoisuusluokka
- ⌘ nykyinen elämäntilanne, perhesuhteet, talous ja terveydentila
- ⌘ harrastukset (mitä, miksi, kuinka usein ja kuinka kauan)
- ⌘ seuraelämä (yhdistykset, kerhot)

Hakemisen perusteet

- ⌘ millaisia tehtäviä hakee ja miksi, prioriteetit
- ⌘ mikä parempaa verrattuna nykyiseen työhön
- ⌘ mitkä asiat hallitsee haettavassa työssä
- ⌘ mikä arveluttaa eniten haettavassa työssä
- ⌘ mitä odottaa työpaikalta myöhemmin
- ⌘ kauanko viihtyisi tehtävässä / uraodotukset
- ⌘ palkkatoivomus

Observointi-ensivaikutelma

- ⌘ Ulkoinen olemus
- ⌘ Pukeutuminen
- ⌘ Tervehtiminen

Observointi-avauskontakti

- ⌘ Suuntautuneisuus
- ⌘ Ilmeet, eleet
- ⌘ Äänen käyttö
- ⌘ Sanavarasto
- ⌘ Jännittäminen
- ⌘ Haastattelukontakti
- ⌘ Vaikeat alueet

Työkokemus kertoo

- ⌘ asenteista työtä kohtaan
- ⌘ mielenkiinnon kohteista
- ⌘ mitä oppinut
- ⌘ miten kasvanut
- ⌘ miten itse kehittynyt
- ⌘ mitä haluaa tulevaisuudessa saavuttaa
- ⌘ mitä pitää tärkeänä

Observointi-lopetus

- ⌘ Haastateltavan käyttäytyminen haastattelun päätyttyä

Soveltuvuuden kriteerit

- ⌘ ammatillinen kompetenssi
- ⌘ toimialan luonne
- ⌘ toimialan tulevaisuuden näkymät
- ⌘ organisaation kulttuuri
- ⌘ organisaation johtavat arvot
- ⌘ vaadittavat henkilökohtaiset ominaisuudet

Työhönottohaastattelutyytit

- ⌘ Alkuhaastattelu
  - ☑ Varmistus hakemukseen, motivaatio, tausta
- ⌘ Syventävä haastattelu
  - ☑ Osaaminen, persoonallisuus, sopivuus
- ⌘ Työhönottohaastattelu
  - ☑ Valmiudet, sisäänojosuunnitelma, työsopimuksen tekeminen

Minäkuva

- Haastateltavan oma käsitys omista vahvoista ominaisuuksistaan
- ⌘ Mitä ominaisuuksia olisi kehitettävä
- ⌘ Minäkuva toteuttaa itseään
- ⌘ Jäsentynyt minäkuva on osoitus persoonallisuuden kehittyneisyydestä
- ⌘ Edesauttaa toiminnan synkronointia ympäristöön

Minäkuva

- KYSY KONKREETTISIA ESIMERKKEJÄ
- ⌘ TARKKAILE REAGINTIA MINÄKUVAKYSYMYKSEEN

Tarkkaile:

- ⌘ ULKOINEN OLEMUS
- ⌘ KATSEKONTAKTI, ELEET
- ⌘ LATENSSIAJAT
- ⌘ ASIOIDEN ESITTÄMISTAPA
- ⌘ ASENNE HAASTATTELUUN
- ⌘ VÄISTELYT
- ⌘ KESKITTYMISKYKY
- ⌘ KUUNTELUTAITO

Motivaatioon liittyviä kysymyksiä

- Missä työpaikassa viihtynyt parhaiten?
- ⌘ Mistä työtehtävistä pitänyt?
- ⌘ Mitä odottaa työltään?
- ⌘ Mistä oma motivaatio koostuu?
- ⌘ Millaista työtä ei halua?
- ⌘ Oma käsitys itsestä työntekijänä?

Työn analyysi palvelee

- IMOITUKSEN LAADINTAA
- ⌘ ALKUKARSINTAA
- ⌘ HAASTATTELUA
- ⌘ LOPULLISTA VALINTAA

Taustassa huomiota kiinnitetään

- Sosiaalistumisprosessi
- Työkokemus / näytöt
- Työsuhteiden kesto
- Kehitysvaiheet ja käännekohdat henkilöhistoriassa
- Kriisit ja niiden hallinta
- ⌘ Arvomaailma ja tavoitteet

Työn analyysi

- ⌘ MITKÄ OVAT NE OMINAISUUDET, KYVYT, TIEDOT JA TAI DOT, MITKÄ HAKIJAN TULEE TÄYTTÄÄ HÄNTÄ ARVIOITAESSA TIETTYYN TEHTÄVÄÄN JA TYÖYMPÄRISTÖÖN?

Työanalyysin teko

- Observointi
- Nykyisen haltijan haastattelu
- Ryhmän haastattelu
- Strukturoitu kyselylomake
- Avoin kyselylomake
- Nykyisen haltijan päiväkirja

Haastattelun tavoitteet

PÄÄTTÄÄ:

- JATKOON / HYLÄTÄÄN
- PEREHDYTTÄMISEN SISÄLTÖ

Virhelähteet henkilöarvioinnissa

- Heikko valmistautuminen
- Häiriötekijät haastattelun aikana
- Haastattelijan huono motivaatio
- 80%-20%
- Systematiikka puuttuu
- Haastattelijalla ei uskalla kysyä
- Huono kuuntelutaito ja kyselytekniikka

Hygieniatekijät

- Henkilöstöpolitiikka, hallinto
- Valvontamenetelmät
- Työolosuhteet
- Työehdot / palkka
- Esimiehet
- Työsuhdeturva
- Muodollinen status

OIKEUDET

- Kriittisyys - ei pidä uskoa kaikkea
- Antaa haastateltavan puhua
- Haastattelijalla ohjaa keskustelun kulkua
- Selvittää epäselvät kohdat
- Tarkistaa annetut tiedot
- Kysyä myös 'arkaluontoisia' asioita

Motivaatiotekijät

- SAAVUTETUT TYÖTULOKSET
- TUNNUSTUS SUORITUKSESTA
- TYÖN SISÄLTÖ
- VASTUU
- ETENEMISMAHDOLLISUUS
- OPPI / KEHITTYMINEN

HENKILÖARVION TAVOITE

- ⌘ kykyrakenteen peilaus työn vaatimukseen
- ⌘ persoonan peilaus työympäristöön
- ⌘ oman haastatteluvaikutelman testaus
- ⌘ kehittämiskohteet ja kehityspotentiaali
- ⌘ miten johtaa
- ⌘ työympäristön ja tehtävän räätälöinti
- ⌘ uran suuntaaminen myöhemmin

TUTKIMUSMENETELMÄT

- ⌘ kykyrakennetta mittaavat testit
- ⌘ minäkuvatestit
- ⌘ projektiiviset persoonallisuustestit
- ⌘ ryhmätyöt
- ⌘ stressitestit
- ⌘ haastattelu
- ⌘ simulaatiot

TOIMINTATAVOISTA

- ⌘ keskitytään työn tekemiseen liittyviin asioihin
- ⌘ relevantit tutkimusmenetelmät
- ⌘ positiivinen ihmiskäsitys
- ⌘ palaute arvioitavalle samanlaisena kuin työnantajalle
- ⌘ kriteerit mietittynä etukäteen

